

اورنبورغ
وباشقہ شہر ارگہ
بلا تفریق

سنه الك بهاسى ۵ صوم ۵۰ تين
يارم سنه لگى ۳
اوچ آيلغى ۱ ۵۰

اورنبورغ ژورنال
«دين ومعيشت»
تيليفون نومر ۲۸۶

بره ملاب ۱۵ تين

ПУБЛИКАЦИОННО-РЕДАКЦИОННО-ПЕЧАТНОЕ
ЦЕНТРАЛЬНОЕ
НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЕ
БИБЛИОТЕКА

№ ۱۵
В. Казань - Qazan.

فورست

مسئله

قران باصو ایلان مطبعه

طورمیش وسوز غزیته لرینه!

نورلی خبرلر.

صوغش خبرلری

ورنبورغ خبرلری

ولولا دنع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع وصلوات وهما جديذ فيها اسم الله
كثيرا واينصرون الله من يصبه ان الله لقوى عزيز
زمان تاسيسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه

ديگر معيشت

۱۰ نچى سنه دوامى

هفتده بر دفعه يلغه ايلالى نسخه نشر اولنور، دينى
علمى و سياسى ژورنالدر.

اورنبورغ وباشقہ يردہ اولان شاگردلرگہ بلا تفریق يلغه ۵ صوم

مشايحه

الشيخ محمد رادالمكي جنابايرينك «مشايحة حزب
الرحمن وهدافعة حزب الشيطان» نام رساله سى نك
۱، ۲، ۳، نچى جزئلى باصلوب چقدى.

رساله موسى بيگى طرفندن ميدانه قويغان
تاريخ اديان مسئلهسى ورحمت الهيه عموميتى نظريه
لرينه رديه اولو اميله تاليف ايدلوب هر كم آكلارلق
صورتده يازلغان. معلوم مسئله برلن اعتقادى چوالغان
واو مسئلهده حقيقت نهدن عبارت ايدكنى آكلالوده
كوكلى تردده اولان توركى طانيغان كشيلىره بورساله نى
برر نسخه اويلرنده توتو لازمدر.

بهالرى هر جزئى ۱۵ شهرة، پوچته ايله ۱۷ شهرة.

آراقى جقنده

هلاكت كه قارشى. (برنجى آدم)

مندرجاتى:
خهر حرام بولماس بورون عربلرنك حالى وصحابه لر، پيغمبر-
مزنك ايسركلره قيلورغه قوشقان معامله سى، خهر اچوچى نك عبادت
وتوبه سى، حلال ديب اچوچى گه مترتب بولغان حكم شرعى،
مسلمانلر آراسنده خهر ساتو، آراقى ايلان فايدالنو، آراقى ساتوچى غه
حضرت عمر نك ايتكان سوزى، اچكوچينك قيامتده غى حالى، حضرت
عثمانك آراقى جقنده سويله كان خطبه سى، اچوچى مسلمان لرنك حالى
عايله و خاتونلرى، ايسرلرنك طلاق قچقروى و آكا تكليف ايدلگان
شرعى حكملر، خهر اچوچى گه صحابه لرنك قز بيرمولارى ايسرلرنك
كفر سوز لرينه شريعت نظرى، اچوچى لرنك ۱۰ تورلى بلابلن مبتلا بولولرى
مدنيلى خلق آراسنده اچوچى لر، قيك خان معامله لر و آنلرنك شاعدان
قيله آلبولرى وغير لر ... بهاسى ۷ پوچته ايلان ۵

ايکنچى مرتبه اكمال ايتلوب باصلدى

بره ملاب ۱۵ تين

بيارلگان بازوارنى
اوزئار تورگه اداره
اختيارليدر. باصلهغان
بازولر كيرو فايتارلماز.
مارقه سز خطر قبول
ايدلمى آدرس آلماشقروغه
۳۰ تين آلنور.
آدر يسنى آچق
بازولرى اوتلا.
آدر يس سز مقاله لر
درج ايدلماز.

اداره

انچى سؤالنك جو ابى: قالغان قالوش نك ايسكى—
 ليكى ياكى ليغى يىغشى لغى يمانلغى اعتباريله حكمده
 اوز گهره دره اگرده بر اونك قالوشى اورننه قالغان
 قالوش، اورلانغان قالوشدن ناچار بولسه اول قالوشنى
 كيوب يورو درستىر. اگرده قالغان قالوش اورلانغان
 قالوشدن يىغشى بولسه ياكه شونك شكللى بولسه آنى
 بر او گه صدقه قيلورغه تيوشلى اگرده اول صدقه ايتوب
 آغان كشى هبه قيلوب قايتاروب بېرسه اول قالوشنى
 كيوب يورو گه يوغالغان قالوش ايه سنه درست بولادر.
 (و علم انه لواخت امرأه ملاءمة امرأة بدل ملاتها
 لم يجز الثانية ان ينتفع بها الا اذا تصدق على ابنتها الفقيرة
 مثلا ثم تهبها منها تنتفع بها ركذافي المكعب اذا سرق
 وترك مكعب عوضا. قيل هذا اذا كان المكعب الثاني
 مثل الاول او اجود واما اذا كان ادون ينتفع به بلا تكلف
 لانه راض بذلك) جامع الرموز كتاب اللقيط واللقطة
 يعنى بر خاتون ايسكنچى بر خاتونك شالين باينه ب
 كيتسه آنك اورننه قالغان شال بران فائز، لهو (آنى
 بوركه نوب يورو) درست توكلدر مكر اول قالغان
 شالنى اوزبنك فقير بولغان قزينه صدقه قيلوب بېر—
 سه، اول قز قايتاروب هبه قيلوب بېرسه شول وقتده
 اول شالنى بوركه نوب يورو درست بوله. شولايوق
 قالوش اورلانوب آنك اورننه باشقه بر قالوش قالسه
 شال برلن بر حكمده بوله

I

امام نعمت جان سميع الدين طرفندن سؤالدر:
 انچى سؤال جمعيت لرده، ضيافتلرده، مسجدلرده، آياق
 كيومنى، قالوش ياخود كهوشلر آلماشنوب كينه لر. مثلا
 آلدن چقان بر كشى خطباء ياخود تصدا بر اونك
 قالوشن كيوب كينه. شول قالوش اورننه قالغان قالو—
 شنى اوز قالوشى اورننه بدل صاناب كيوب يورو
 درستىر؟
 ۲ انچى سؤال بر اونك باشك زمانده قالغان نماز—
 لرى كوب بولا. مذكور كشى الوغايه كيله نمازلرنى
 ترتيب برلن اوقى باشلى. شولايه اول كشيگه ينه دن
 ايكى اوچ وقت نمازنى قضاغه قائدررغه توغرى كيله
 اماياش وقتده قالغان نمازلارى قضا فيلنماغان كوينچه
 تورا. انه شول كشينك صدقنى قالغان نمازلرى
 ايسنده تورغان حالده وقتيه نمازلرى صحيح بولارمى؟
 خلاصه: ايسكى قالغان نمازلرايله ياكى قالغان نمازلر
 آراسنده فرق بارمى؟
 ۳ انچى سؤال سهو، جك سينك سلامى ايكى طرفقه ده،
 بېر يلورگه تيوشلېمى. يوقسه اوڭ طرفقه غنه بېروده
 كفايه قيلامى؟
 ۴ انچى سؤال ايهچكندن ايرلنغان اوچ باشلى بالا
 سونلى بر خاتوننى ايهسه اول بالا ايله خاتون آراسنده
 حكم رضاع ثابت بولامى؟

لکن بعض بر امام فالغان فالوش اور لانغان فالوش شیکالی بیاکه آندن بخشیراق و لاله تصدق سر درست بواهی اگر ناچار راق بولسه هیچ تکلف در درست بولا دیدی دیمکدر.

۲نچی سوا لک جواپی: بومسئله ده امام آراسنده اختلاف بولسه ده مفتی به بولغان سوز گه بنا صوغنی قالغان نماز لر ایسنده تور دیغی حالده اول کشینک و قتیبه نماز لاری صحیح بولادر. (والکلام مشیر الی ان الفوائت الحدیثه و القدیمه سوا فی اسقاط الترتیب اما الاول فامر اجمع علیه المتقدمون والمتأخرون من اصحابنا و مشایخنا. و اما الثانی فغیه خلاف فانه لو فات صلوة شهر ثم اقبل علی الوقتیات قبل قضائها فاتت صلوة منها ثم اخری ذاکرا القائمه آنفا فقد قال بعض المتأخرین انه لا یجوز هذه الصلوة زجر الہ و قبل یجوز والافتاء به فی زماننا اولی لان التهاون فی الصلوة فاش کما فی الکرمانی و علیه الفتوی.) جامع الرموز فصل فرض الترتیب بین الفروض الخمسة یعنی قالغان نماز لار نک ایسکسیده یا کاسیده ترتیب فی اسقاط قلو ده بر ابردر. ایسکی لار نک اسقاط قبلوی علماء متقدمین و متأخرین نک اجماعسی ایله در. اما یا کما قالغان نماز لار نک ترتیبی اسقاط قبلوی خلاقی مسئله در مثلا بر اونک بر آیلیق نمازی قضاغه فالسه شوندن صو ک اول کشی اول قضاغه قالغان نماز لار فی قضاغله اینچه وقتلی نماز لار فی هیچ قضاغه قلدرمی ترتیب ایله او قورغه عادتلسه شول اراده بر نمازی قضاغه فالسه هم آنی قضا قبله اس بورون دخی بر نمازی قضاغه فالسه شول قالغان نماز لاری ایسنده تور دیغی حالده و قتیبه نماز لاری درست بولامی یوقم بومسئله علماء آراسنده اختلافی بعض بر علماء ئلیگی کشینک بالقواغینه کوره و قتیبه نماز لاری درست تو گل دیدی. بعض بر علماء درستدر دیدی. زمانه زغه فاراب درست دبت فتوی بیرو آر تفر اقدر. چونکی زمانه زده نمازغه بالقواقی فاش

بولوب کیندی. هم فتوا و شبو صوغنی سوز گه (درست دیگان رو اینکه) دیمکدر. خلاصه: اسقاط ترتیب ده ایسگی قالغان ایله یا کما قالغان نماز لار آراسنده فرق بوقدر ۳نچی سو لک جواپی: مختصر الوقایه نک عبارة سینده فاراغانده سهو مسجد سنده بر یا قغه غنه سلام بیرو. گه تبوشلی در. (یجب بعد سلام واحد سجدتان و تشهد و سلام الخ) مختصر الوقایه یعنی بر سلام صوکنده ایکی سجده بر تشهد هم دخی بر سلام واجب بولا دیمکدر. لکن هدایه عباره سینده فاراغانده سهو سجده سنی ایکی طرفه سلام بیر گاند نصرت قیلو تبوشلی بولوب کرینه در. (ویاعتی بتسلیمتین هو الصصح صر فالسلام المذکور الی ما هو المعهود) هدایه باب سجود السهو.

یعنی سهو مسجد سی ایچون ایکی یا قغه سلام بیرو تبوشلی هم بوا یکی سلام بیرونک تبوشلی لیگی صحیح روایتدر. بوقته متن دگی (سلام) لفظی ما هو المعهود که (بیلگولی نرسه گه) صرف قیلنغان بوله. (چونکی نماز سلامنده هر وقت ایکی سلام بولاری متبادر در.)

۴نچی سو لک جواپی. اوچ یا شلی بالا ایبه چکن آیر لمغان بولسه ده اول شرعا آیر لغان حساب ایله در. چونکی شرعا رضاعت مدتی امام اعظم منهدنه بناء ایکی یل یارم در. اما امامین منهدنی نه بناء ایکی گنه یل در. (باب الرضاع هو مص من ثدی آدمیه فی وقت مخصوص هو حولان و نصف عنده و حولان عندهما) در المختار. یعنی رضاع دیگان نرسه آدمیه خاتونک ایبه چاگنی مخصوص وقتده یعنی امام اعظم غه بناء ایکی یل یارم ایچنده امامین گه بناء ایکی یل ایچنده ایهودن عبارة دیمکدر. شولای بولغاچ اوچ یا شلی بالا شرعا ایبه چک بالاسی بولمیدر. بناء علیه آنک ایکنچی بر سوتلی خاتوننی ایوه ایله اول خاتون و بالا آراسنده حکم رضاع ثابت بولمیدر.

عبداللطيف حاجى

(مطبعه آغان طور مشچى لرغه قايقو طرغان)

مونه بو ايكي جمل آراسنده نيندى مناسبت بار ديورار لكن صوگه طابا آكلار سز ئلى.

بر ايكي بل مقدم قوياشچى لر خاريطونق مطبعهسى حقته غوغا كونارگانلىرى خاطرده در خاريطونق قرآننى خطا باصوب طارائقان قرآننى باصونى مسلمان لر اوزلرینه مختص ايتوب آلورغه كيرك دوخاونوى صوبراينه شول خصوصده تشبث ايتسون، ديه شول وقتده ككوب شاولاشديلر سوزلاديلر يازديلر. بو ايندى طبعى ايدى مونده عجب لنورلك اش يوق. لكن مونه عبداللطيف حاجى حكيمى جنابلىرى محض الله رضامى اوچون قرآن شريف حرمتنه شول مطبعهنى يوز مك صومغه خاريطونق دن صانوب آغانك حاضر گه قانو نلاشترغانچى مركزى قزانده شعبهسى اوفاده بولمق شرطى ايله وقتلى اولراق اميد مطبعهسنه قوشارغه بولغان. ئلى مونك تفصيلى معلوم نوگل شولايك بولسه عبداللطيف حاجى افنديگه بتون اهل اسلام قرآن حرمتنه رحمت اوفورغه، تبريك ايتار گه ومقصودنك حصولنه ايشك آچقانلىقى اوچون: حاجى افندى ككوب ياشا، دولتك دائم بولسون، بتون انباغك ايله مسعود ياشا! ديب دعا قبالورغه ايدى. لكن طور مشچى لر قوياشچى لر طاغى شولارغه ايدرگان لر قايقو شديلر.

قوياشچى لر ايندى «اميد» مطبعهسنه قوشاغان سببلى بلكه رقيب بولار ديبده قايقو ر چونكه آلا بو يوز منك نك تاريخن بلميدر لر. بعض بر اوستار افلى خاريطونق ده طورغانى يغشى ايدى. چونكه اول قفاستكه اهميه بيره ايدى بو جهتن مسلمان لرغه،

رقيب ايدى آندن كوروب مسلمان مطبعه لريك اشلارن رواجلندرو اوچون بر آز ياخشى ايتار گه طر شالور ايدى، مونه ايندى شول بردن بر رقيب بوغالا، موزدن آرى مسلمان لر صنعت ونفاست جهتنه اهميت بير ماوارى احتمال ديه يازديلر. ايندى طور مشچى لر قايقوسنه كيلگانده بر آزنه تاريخنه كوز صالورغه كيرك بولادر. بو اش نك تاريخى، مينم عبداللطيف حاجى گه هم دوخاونوى صوبراينه فائناشب احوالن بلوب يورگان كشى لردن ايشتوومچ، بيل روشلى: مفتى حضرت عبداللطيف حاجى گه ايتكان قرآن شريفنى صوبراينه قاراماغده باصترساق يغشى بولور ايدى بر يغشى اسلام مطبعهسى آچار ايدك فاراب باصترور ايدك قرآن شريف قدرلى هم درست بولووينه دقت ايديلور ايدى هم شوندى حاصل بولغان فائنايله محتاجلنك فالغان روحانى لر گه آلارنك اوزارى صوگنك تربيه سز فالغان يتيم لرينه ياردم ايتلور ايدى هم دوخاونوى صوبراينه خدمت ايدوچى لرنك حالنك بر آز ياردملاشب اصلاح ايتار ايدك حكومت عاليه زده رخصت ايتار ايدى، ديگان. عبداللطيف حاجى افندى موگنا بيك اهميت بيرگان نى قدر ايله مطبعه وجودك چغار ايكان ديگان. شوزدن صوگ مفتى حضرت چاماسن بلو اوچون مطبعه اشى ايله طانش حبيب الرحمن افنديگه نقرىبى بولسه ده اسميتا باصارغه قوشقان اسميتا بوينچه آلتش مك نكه ايله قرآن طبعسن عمل گه قريونك ممكن ايدوكى بلگان مفتى حضرت موني عبداللطيف حاجى گه ايتكان. اول بو قدر ايله اش بولورلىق بولسه ياردم ايتاچاكن بلدرگان. شول نيت ايله يورگانك جمعيت خيريه گه ۳۶ مك صومغه بورط آلتقان.

اول بورطنك اون مك صومن ايسكى جمعيه خيريه آچمىسندن آلوب تولنگان ۲۶ مك صومن نچيب

افندی حکیم قرض طریقچه بیروب تولاگان. بر وقت جمعیه خیریه یورطنده جیولاش بولوب شول ۲۶ مەڭ سوم بورچنی تولارگه آفچه جیو مسئلهسی فوزغالوب شونده جیولغان باراق خلقدن ایکی مکن آرتغراق آفچه جیولغان شونبه حاضر بولغان عبداللطیف حاجی دن اوتنگاچ اول جمعیتنڭ ۲۶ مەڭ سوم بورچن تولارگه اوستونه آغان شوندن صرک خلق دردنوب کیتوب باشقه پایارنده شوندی همت ایتوارن اوتورگه بر آز کشی لر بیلگولاننار. بوکشیر کوب اوتنه طورغاچ صدری افندی نزیرف، عبداللطیف حاجی بوزمک بیر سه مینک بوزمک بیر ام دیگان. شوندن عبداللطیف حاجی غه بارغانار. آنده بر آز سوزلاشکچ اول ایتکان مینم اویلاغان خیرات-لرم بار شولار باراقی بوزمک گه طولادر صدری پای آلائی بولسه بیر سن دیگان. اویلاغان خیراتلر دن برسی ایلمی مەڭ سوم قرآن طبعسنه بیروینه زالاتاوست مسجدی ایلا تونتره مسجدن تاملاوینه بیروونچه یادن بیرلی بتمی یاتقان اوچونچی محلده کی قزار مدرسه سن تمام ایتارگه اون مەڭ سوم جمعیه خیریه بورچین تولارگه (۲۶) مەڭ سوم مونه باراقی بولادر بوزمک سوم دیگان شوندن آذارغه ایتکان لر سین آلیسه قرآن طبعنه دیگان ایلمی مەڭ فی جمعیه که بیر باشقه ارنده شو-نده بیرده تیوشلی اورننه جمعیه طابشورور دیگانار. عبداللطیف حاجی جمعیت ایندی بورچندن قوتلدی آنک احتیاجی اوتالیدی مین صرف دینی مقصد ایله الله رضاسی اوچون بیره طورغان خیراتمنی تیاترلر او-یناتب ایرلرنی قزار آرالاش بیوتوب آفچه جیغان جمعیت کاصه سنه طابشورمیم دیگان. شوندن باشقه لر-ده آلائی بولسه بزده بیره طورغان آفچه مرنی اوزمز تولاگان یوکه تارانامز شول ایتکان قدر سومماز حسا-بن طوتراوز لکن بزده شرطار قوبامز، مثلا: مدرسه

عثمانیه گه اون مەڭ، خانم ار جمعیتنه فلان قدر مەڭ فلان اول زیارتنه فلان اول مکتبنه، الحاصل بولکلاب بیر-مکچی بولغالر. شوندن صوڭ عبداللطیف حاجی فی بایطاق قضاالمرسین بیر ماساڭ باشقه ارده بیر می جمعیه فی قدر آفچه دن معروم قلاویه تهید ایتکانار. عبد-اللطیف حاجی هنوز محکمه شرعیه تحت نظارتنه بولو شرطی ایله بیرهم، ایتکان سوزم ایتکان باشقه لر قو-شلماسه برادرم بولسه ده طرشام دیگان. شوندن صوڭ برکچکنه گنه کینگاش مجلسی بولغان. موندک ایندی جمعیه ادارەسی قرآن طبعسی و مطبعه اشن اوزاوستونه آلا آلمغانلغن مونک اوچون آیرم جمعیه کیرک لکن بلدرگان. جمعیه قوراباشکه باشلاغانچی عبداللطیف حاجی ایلمی مەڭ سومن جمعیه خیریه گه فائضدن فائده-لنوب طورورغه جمعیه خیریه گه شرط ایله امانت ایتوب طابشوروب طوروون اوتنگانار. اول آراده دوما اعضاسی عیسی میرزاده تصادفی اولاراق اوفاغه کینگان بولغان. حاجی افندی آندن هم کینگاش صورانغان. اول ایسه: جمعیه قورلوب قانونلاشقانچی بایطاق وقت اوتار سن حاضر دن ایلبیشار مەڭ بیرگان ایکی پای مؤسس (اوچریدیتلر) بواوب مطبعه آچار سزده اوصطافی توزوب ملت که حاضر مطبعه فی بار کاپیتالی ایله وقف ایتار سن متولی لر تعین قیلر سن شولای ایتکانده تیزره که عهنگه قویلور اوزلر کز ترک وقتنده اوزلر کز متصرف بولور سن اوزلر کز دن صوڭ وارنلر کز متولی لر ایله برابر تصرف ایتار لر صوڭره جمعیت آچولا قالسه شونده کوچروده مەکن بولور دیگان بو کینگاش عبداللطیف حاجیگه البته موافق طویلان چونکه آنک مقصودی ایندگواشنی کچکدرمای تیزره که قرآن طبع-سن هملگه قویودر. طورمش چی لر نڭ فایغوسر مونه شوندن باشلانادر. چونکه آلاردو خاؤنوی صوبرانیه فی خصوصاً حاضر گی مفتی حضرت فی اشکلی اینوب کو-

بوغزیته نك سبیر یا «تایغا» لاری آشاوتوب مدنیّت
مرکز لرینه یافدلاشقان بلسه من آگاهنوزده فاراشم
خانون لر اشیته فاراشم توسلی جدی توگل ایدی.
مع ذلک «ارفاده قزلر مدرسه سی» عنوانیل یازغان
وارفا بایلرندن برسینک نیندیر بر مقصود ایلان
آچارغه اوبلاغان قزلر مدرسه سی حقنک اولان اوزون
مقاله سنی قاره وسطر لر شرفی اوچون اوقوب چقدم،
وايته:

«بر اچکی روسیه مسلمانلاری نك ألفی صفتک طور ب
کوره شوچی لاری، اویانو دوریمک ئلکگی کونلرندن
بیرلی خانون قزمزنی ئوزمن بلن بر گه آغه آلوب
باررغه طر شدق. تورلی کبرته وتورلی آور اقلرغه
قاراماسدن آلارنی قزلرندن طوتبتته کل دک، ابر-
کنچیلک حقوق بیرر گه اوندادک خانون قزمزنی حقوق
داولارغه قز قدرق، شونک نتیجه سنده کوب عائله لر
یش یش آدوملرین آلدردیلر تانار حیاتنده بر زور
بر آماشنو حاصل بولدی لکن تانار خانون قزی بر آک
بر فکر گه مالک بولماغانغه بو آماشنولاری برسی ده
تویلی توکل ایدی.....»

ولایتنده بر ملیون ۷ یوزمک چامه سی مسلمانانی بو-
لغان اوفاده مقتدر مدیره واقتدارلی معلم لر و مدر-
سار قاتناشی برله آچله چق بوقزلر مدرسه سی حیا-
تمز نك.....»

قزلر مدرسه سی نك اعلاننده، موزیقه درسی به لا-
جفی بلدرله بوسی ده بزنی غایت سوبندردی چونکه
عادتنده موزیقه بوتون اخلافسز اقلرغه قارشلی
قوللاناتورغان زور فورالدر. مسلمان عائله سی باشلیغی
بوله چاق خانون قزلرمن حیاتقه حاضر لکی هم تربیه
وتعلیمدن خبردار بولو اوستنه تانار ئویون موزیقه
بلن ده زینتلی آلار تانار حیاتی میداننک بیک ابر-
کنله ب کوراشه آلا چقدردی.

ساتونی تلامیلر. عبداللطیف حاجی ایسه دوخاژنوی
صوبر انیه گه باغلاماق بولادر اول وقتد، صوبر انیه نك
اشی کورنه در خصوصاً اولده بولماغان بر نرسه بو
یگا مفتی دورنده آنک قاتشی ایله وجودکه چقه سه
مسلمانلر آلدانورده مفتی حضرت که اخلاص باغلار لر
دیلار.

ایکنچی دن بایغی یوزمک صوم جمعیه خیریه گه
بیرلگان دیگان خبر لر غزینه لره یازغاچ بایطاق
اورونسز یورگان معلم ر، اوروون تابا آماغان
اوجینلر آر نیستلر شول جمعیه تیره سینه خدمت طا-
بلوردیه جیولا باشلاغان لر نمونه مکتبلری طافی ئله
نرسه لر آچارغه اوبلاغان لر آنک اوستونه اورنبو
غدمی ئله قایده در فئده لری مصارفه یتمگان بر
طروپاده اوفه گه کیلور گه بولغان مونه عبداللطیف
حاجی نك عملی شولار نك بارینه ده مخالف کیلدر مونه
شونک اوچون قایغرالر آلامونی روحانی لردن کوره
لر مونه یوغاروداغی ابکی جهله آراستندغی ارتباط
شوندن کیلوب چقادر ئلی اشنک تفصیلی معلوم توگل
ئله طور مشچی لر چاده بولور حاضر گه معلوم بولغانی
شول قدر در.

«هاتف»

طورمش وسوز غزیته لرینه!

مطبوعات یاخود ادبیات آتاغان نرسه لر ایل
اشتغال کوب بولماسه ده بعضا قولغه توشکان لر ن
کوزدن اوتکار گالیم. شول عادتته بناء آوغست ۱۰ تار یغلی
۴۹۹ نچی نومرلی «طورمش» غزیته سنک کوزدن کیچرر-
گه توغری کیلیدی.

تاریخا خانون لر آرزوسی ناشر افکاری بولغان

مقاله نك خاتون قز عبار هارينه ايسر و بكنه ياز اماغانلى
اوزار نچه جدى بولغانلى باش مقاله ايتدر لوب
ياز اغانند انوق آكلانه. ولاجله جدى بر مقاله گه آرغنه
بولسه ده اهميت بيروب آنك حقدنه بعض بر ملا-
حظه لار مزي يازارغه بورچلى مز: غزيتنه نك ديدكنه
و محرر اعترافنه كوره: روسيه مسلمان لار يئك آغى
صفنده طور وب كوراشوچى لرى، خاتون قزلار مزي
خولار ندىن (قولطقلار ندىن) يتنه ككلاگان لار ايكان، بو
قدرسى هيچ بر مجاز و كنايه گه بار ميچه حقيقته ئوك
درست، چونكه ملت نك آغى صفندك طور وچى لار ديب
اوزار ين زعم ايتوچى (طور مش تعبير نچه) تاتار لار
بايتاقدن بيرلى ايندى خاتون قزلار مزي بولوار لرده
باقچه لرده تياتر و كانسپيرت ارده قوللار ندىن غنه يتنه كلب
توگل! قولطقلار يئنه قصدرو بده يوروتديلر. آلا رغه
ياردم ايترب كوكلار يئنه (وسوسه) نورى (!) اچار يئنه
معارف چانقسى (?) صالديلر. مطبوعاتده شوگا خدمت
ايتدى بو قدرسنه سوزده يوق. درست. حق سوز گه
جان فدا اما ملت اسلامية نك تلاك انچه خدمت
اينو، سنتچه تربيه قىلو و دين ديات نقطه نظر ندىن
قارالديچه بو يتنه ككلاوار نك نچوك ايدىكى ونى نتيجه
طودر اچاغى آلاغى صنف لار نك كوكلار يئنه باشلار يئنه ده
كروب چقغانى يوق مسئله نك اهميتلى سبده شونده .
يتنه ككلاو مسئله سين آرتدهغى صنف ده ايكنچى تعبير له
ايتگانده آلاغى تاتار لار دن مسافه لار چه يراق فالغان
اول تاتار لار يئنه بولدر ا اورلار. اش آده توگل بو
افتخار ايدله تورغان اش توگل. آنك نتيجه سينه
قارارغه و آكا باغلانغان مقصدلارغه اعتبار ايتهر گه
كيرهك.

غزيتنه ايتكان يتنه ككلاودن ميدانعه چقمان نرسه لار :
حجاب سزاق ادب سزلك خاتون لار نك ايرلار يئنه قزلار نك
آنا آنالار يئنه اطاعت ايتهار لرى و مسا اشبهه منهيات

شرعبار بولا تورغان بولسه؛ اول اشلر گه نپچك
شادلانور غه؟ بونك اوچون شادلانوچى محرر لار گه ياخود
بو اشلارنى آلاغى بر مقصدلارغه وسيله ايتوچى لور گه
نبندى تاتلى تل وصيه مېت بر لن مسلمان ديار گه؟ غير
مشروع ايدىكى حقيقتنى صاف كيونچه يراقدن كوره
تورغان مسلمان لارغه كوربكن معلوم بولايغى حالته موكار
علاج نابا آلاماينچه حيران بولديقلرى دغى مجهول توگل .
غزيتنه اوز يئنه بو يتنه ككلاونك تاتار حياتنده زور
آماشنو حاصل ايتديكن بو يتناكلاودنگنه تاتار خاتون
وقز يئنه آك و فكر توماديغن و بناء عليه بو آماشنونك
توبسز ايدىكن اعتراف ايتنه، لكن آنى شول يوقار يئنه
مذكور مقتدر مدير و معلم مدرسلر تاسيس ايتكان
پراغر اماسنك موزيقه درسى بولغان قزلار مدرسه سى
توزاته و توبلاندره آلاچاغى بيان ايتوب منطقسز بر
فلسفه چغاروب ستر ايتنه.

قزلار مدرسه سينك پراغر ائنده موزيقه درسى بولوى
غزيتنه چه زور سوينچ حسابله نب موزيقه معونتيله مى
عنغذنى هر بر تاتار اوبونده شاولانو و اخلاق سزلقدن
شونك آرقه سنده قوتلوطن ايدلگان و آنك ياردميله
حيات ميداننده تاتار لار ايركله ب كوراشه آلاچقلر در
ديلگان .

اما مبارزه حياتده ايركله ب كوراشونك موزيقه
آرقه سنده يكل بولوين او قوچى لرين اوشاندر لى
ايتوب اثبات ايتنچكى حقدنه برسوزده ديمگان. آنسى
قايدن لازمدر؟

اخلاقنى مجسم صورتده يا صاب قواغه توتدر لى در جهده
مقتدر معلم و معلمه لار بولغاچ يئنه دن اخلاق توزاتو
اوچون موزيقه نيگه لازم بوقيد مسندرك آستنده نينداين
امللر بار ايكان؟ بونسى دغى مرافلى بر مجهول .

خير آكا تخصص ايدلگان معلم و مدرسلرى غزيتنه
لرده (مدرسه عاليه نك اوباسى تئنگان و بايلارى توبه

ايتكان زمانده) اعلان ايدلگانچه كشي (شاگرد) ده گي
 توزوك اعتقاد و اخلاقنى بوزوب، ياڭا درست اعتقاد
 و توزوك اخلاق اورنلاشدره آله اولرى تېجربه ار ايله صنالغان
 بولولرى اوچون مونسينه زور احتياج قوشسه ده توشكاندر
 فقط بودسيسه ده خلق آكلاماسلق هر توين يوق كه؛
 اولده اوقت بيلدرله و اورنلاشدرله آلهغان اخلاقنى
 موزيقه بيلرن اورنلاشدره امللى آله توتولغان بولا.
 مونسى نوع بر جنون ديمى نه ديسياڭ.

صوك بولاي دنيا و آخرتى اوچون فائده سز بولونى آله
 سورگانچه ارفاباي امانه منى، اوفاده خانم لور جه عيتى تحت
 تصرفنده اشلنه چك و آچلاچق قزار مدرسه سينه قوشسه
 ايكي قوۋه بر كه جينالوب اساسى بر اش اشلانگان بولور
 ايدى لايصا. مكتب مدرسه ناسيس ايتوب قورى بر
 اسم آلو وغزيتلر شاولانو مقصودى بولغانده موني
 ترقى سيوچى باي مقتدر مدير، معلم و مدرس لور هر وقت
 تلرله تسبيح اورنده پورتكان برك، ايرلما و اتفاق
 كى سوزلرى خلافتنه اشلار كه تيوش توگلر
 ايدى. مونك نيتدى بولسده و ارنى بر سر بولور غه تيوش.
 غزيتنه باش مقالنى اوزون يازوب بومؤسسنىڭ
 «طور مش» محرر لرى تلگينه موافق امللر كه متنا-
 سب صورتده بولغان پرغراه مالرده آچيلور غه اعلان
 ايدلويينه شادلانه شادلى اچينه صيمى تصادفى اولارق
 كوب نرسه ار اعتراف ايدى و ههبل جهلر سرلر
 آستنده ئله نرسه ار بارين بيلدره.

فقطنى قدر گنه قچقرلسه ده بونده اهل اسلام شادلا-
 نورلق ديانت محبارى سيونورلك بر گنه نرسه ده يوق
 زبهره بوكاندر آچلقان قزلر مدرسه سنده بولسون
 قور صارده بولسون ملت اسلاميه و شريعت غراغه
 مطابق اهل السنة و الجماعة مذهبنه موافق بر طرزده
 حرکتلر كورلمادى. بلكى بالعكس شريعت كه مطابق
 بولغان مقدس بوللرنىڭ كلاسبنه قارشو اعتقاد و فكر

پورتدر اب قز شاگردلر نىڭ يوقار يده مذكور حجاب سز-
 لق آتا و آناغه اطاعت ايتما و نسل و نسيبنى ضايح ايتو
 كه سبب بولغان اچينى معلم و مدير و پاپوچيتلر ايله
 كورشو قولتقلاشو و غير باش باشداقلى لرى اوير-
 انوب چغولرينه غنه سبب وعل بولدى
 بوكى شنيح اشلرنىڭ طارالوينه و امت آراسينه
 جايلويينه سبب بولغان اشلر ئله نرسه لر توگل شو-
 شندى اوچر بر دينا لرنى، نفس هواسنه تابع خود بين
 بايلر هر مصارفن ناسين ايتلرده نوقتاسز مسلك
 و مشرب سز معلم و مدرس لرنى اداره ايتار كه اوقتوغه
 قوشلر. مدير معلم مدرس لر اوزلرى تلگانه پور-
 فراملر ايلان قزلرنى تربيه ايتلر بالنسبه امللرينده
 شوڭا داخل ايتلر....

اونكان جاي.... شهرنده ايكي قورص دوام ايتدى
 آناتلى حضرتلرنىڭ قزلرى آيوروم فاتيرلر ده يالغز
 بر اوزلرى توروب، ياتاقلرينىڭ بر طرفنده ماندا لينه
 ديگرنده بالالايكه ئلنوب طرغانن «ليرا» مغازيننه ده
 يخشى غنه كسب بولغانن، كېچه لرده «اوشاقوف» ده بعض
 قورسيسقه لرنىڭ اديب معلم و محرر لر. يانينه كلب يور-
 گان لربن «يولدىز» ياقفسنىڭ او طرف نچكه سرلر سو-
 يلشكان لرن كوروب ديانت پرور بولغان شهر كشى-
 لرى باش بوونلرنىڭ بولاي زهرلنوينه كوزلرنىڭ
 باش آغزوب زارلانغانلرى خاطر دن برده چقمى.
 ع. عبدالمراد. آخرى وار

تورلى خبرلر

يوسى افنديه جواب

وقت غزيتنه سنده يوسى افندي مفتى الاسلام حضرتلر نه
 بعث ايدوب بزدهر و حانى اش لرى يوقدى. آنىڭ نهه نچهر روح
 مچر داتقه غنه اطلاق ايدله حال بو كور و خديب قرآن شريفكه ده
 اطلاق ايدله موڭارغه (واوچينا اليك روحا من امرنا)

آينى شامد عدلدر. قرآن غه اطلاق ايدلسه آنده بو-
 لغان احكام شرعيه گهده اطلاق ايدلگان بوله بس احكام
 شرعيه، دينى اش ارمن بولديغى كى روحانى اش ارمن
 ديبده بوله. دخيله يوسف افندي ايتنه بز عامانى روحانى ديب
 بلمهزدي حالبو كه سزنىك عدم علمكزدن نفس الامرده
 آلارنىك روحانى بولماوى لازم دىك «كشاف اصطلاحات
 الفنون» ده بويل ديهدر: روحانى بالضم آدمى و پرى
 ويقال لسكل شىء ذى روح ايضاً روحانيون الخ.

بوسوزدن توكل علماء گه بلكه جمله آدم بالارنه
 روحانى اطلاق چغه دخيله اول ايتنه پيغمبر مرنى روحانى
 دير گهده لسان شرعه بول كورنمى حالبو كه اسماء ال-
 نبيا توفيقى دگل لسان شرعه بولماسهده آكارغه
 كمالنى مشعر اسمنى اطلاق درست بناء عليه سخاوى،
 افندي مرنى صلى الله عليه وسلم نىك دوره بوز اسم شريفى
 بار لغنى ذكر ايدنه جنابلرىنىك ايكى بوزده بر اسماء شريفه
 لرى اچنده روح القدس، روح الحق، روح القسط كى اسم
 لر اولديغندن آنىك مرتبه سندن دون بولغان مجردات
 روحانى ديب مباغله ايله آنالسه جنابلرىنىك شيله اسم لرى
 اولديغندن بطريق الادلى آزالورغه تيوشدر بو حقهده
 غاسى جنابلرى دلائل الخيرات شرحنده وهو الروح الا
 عظم ديه دور

بناء عليه جنابلرىنىك ذاته روح اطلاقى تما ميله هم
 كماله وار. اوقيانوسده بويلدر روح حضرت رب العالمين
 نىك حكم وامرينه اطلاق اولنور بوسوز گه بناءده علماء
 فى روحانى ديه گه بوله بار چونكه احكام و اوامر اللهنى
 آكللا وچى فقط علماء كرامدر بلكه بوعصردن صوك
 بويله علماء روحانى بنوب علماء جسمانى غنه قالسه
 احتمالى بار.

روحانى ديگان سوزدن ميج كم نصارالر هندده
 بولغان روحانى آنا معناسينى آكللامى بلكه دين علماءسى
 ديگاننى گنه آكللى علماء دينى علماء روحانى بر معناده

اولديغى كى دينى اش ايله روحانى اش ديمكده بر
 سوزدر.

دخيله آنىك پاش مفتى ياكا اسم لر چقارا ديويده
 اورنسىدر.

چونكه بو عباره باشقه مفتى لر طرفندن چقارلغان
 فرمان اردده: بار جهلدن سلطاننى نىك ۱۳۱۵ سنهسى
 ۳۱۳۰ رمضانده نشر ايدلمش نصيحت نامه سنك بويلدر:
 بر قومنىك روحانى لرى دين عالملى اولمق الخ كى
 عبارسى وار بس موفى بر حسد كى شىء دن ناشى
 حاضرگى مفتى الاسلام جنابلرنه ارغتهقى انصاف سزاقدر
 بو حقه اوشبو بيتنى اوفمق مناسبدر:

عين الرضاء عن كل عيب كليله،

ولكن عين السخط تبتى المساويا.

يوسف افندي سوزنىك آخر نىك «دوخو ونيغ آنسوفنى
 ايميم» ديگان روسچه عبارهنى مسلمانچه غنه يازمى روسچه
 حرف ايل يازووى اوزينىك اولغاننىك اوك طرفى كشى
 اولديغنى اعلامدر. بونىك كى شول طرفنىك بر اماميده
 وعظنده جماعتنى كاگدا روسچه سويلاشما كز ديگان.
 جنابلرى ايسه فضلاء دن اولدقندن مفتى حضرتهمزنىك
 امام لر معاشنى تا عمين حقنده بولغان برنچى آدمى
 تبريك و تقدير ايدر گه تيوش اورنىك طرفىك آستندن
 كرازله ب مطبوعات قه چقدىغى اوچون بز روحانى لرنىك
 خاطر لرى قالدرد. البته بو حقهده جواب يازارغه مفتى
 حضرت اوزى بلكه تنزلده ايتماس نىك ك، باشقه
 مطبوعاتده يازلغان هجوم لر گهده تنزل ايتمى (تاشنى
 آنالر آمالى آغاچقه) مقالى جهلهمزنىك خاطر نىك اواسه
 كبرهك.

عبدالله المعاذى

صابر انيه دقتنه

وقت نىك ۲۰۷۶ نچى نومر سنده امام غياث الدين
 يعقوبى ديگان كشى وقت اداره سینه اوزينىك فاخش
 امان ياز اوديه «وقت ادارسى آننىك فورصه اوقيعان

معلمه لرنڭ رىسملرى آلتىغان ايسكان شول رىسملرنى
 آيرىم صورتده باصديرب ياكە «وقت» رىسملرى آراسىندە
 قويوب نشر ايتەر گەممىکن توغل مى؟ روسىيە مسلمان
 لرى آراسىندە بىلكەدە بتون دنياده برنچى مرتبه
 بولغان مسلمان قزلربنڭ بوايكسكور سىيەلرنى (رسم-
 لرنى) هر كم نڭ كورەسى كېلو طبيعى در بورسم نشر
 اينلسە ايڭ قدرلى رىسملردن بولور ايدى» دى. بونڭ
 صابرانپە گە دقت ايتەر گە تېوش نرسە ايڭ اول بو:
 امام نڭ بازوندىن رسم و ضررت آصر اونڭ حرام ايد-
 كن بامگنى آڭلانە حرام نڭنى ايدىسكن بلمە گان امام نڭ
 زور بر مچلە گە مەقدابە اولووى شرعاده عقلاده
 جائز توگل. ايسكنچى اجنپيە بولغان قزلر صورتنى
 كورر گە هشى توشكانن وميلى بارين اعتراف ايتە
 بوده شرعا حرام غە ارتكانى موجب بولە. امام لر
 رسمنى بوقدر تقدير ايتكاج آنڭ مچلەسى العباد باللە
 انى بتونلاى تعظيم ايترب ئللە نيشلەر گە تېوشلر.

«وقت» واهلى قارشونده صورتنى اولوغلاوغنە توگل
 (شريعتم امر نه انقياد ايتماسە) بلكە كشى كورمگانده
 تابنورغەدە باريدىر. سوز آلا حقتدە توگل. آلا رغه
 شرعى حكمنى سويلە ساڭدە سويلەمسڭدە بصيرتلىرى
 كور اولغاچ آڭا اعتبار ايتەيلر. آلا رايئدى ئالە قاپچاندىن
 بىرلى معلمه لرنڭ رىسملرىن پچماقلىرنە آصر ار اوچون
 رامقالاتبەك آلديلر آنى كوزمىز بىرلن كوردك
 قورص باصاودندە برنچى مقصود شول ايدى اورنپو-
 رقدە مخصوص كشىلر بياروب رسم آلدر رغه آشغوب
 بورولرىدە شونى موهم ايدى.

آلا رغه حرام حلال ديگان شريعتم نڭ، مقدس حكملرىن
 بيان ايت ايتە بارى بر نماز او قېمغان خاق منهيات و فاحش
 اشلردن طيل آلېلر. بو قرآن بىرلن ثابت بولغان
 بر امر قطعى. اما امام اسەندىن بوندى قباحتم امللرنڭ
 مطبوعات آرقىلى اوتنلورلى شريعتم اسلاميە دائرەسنى

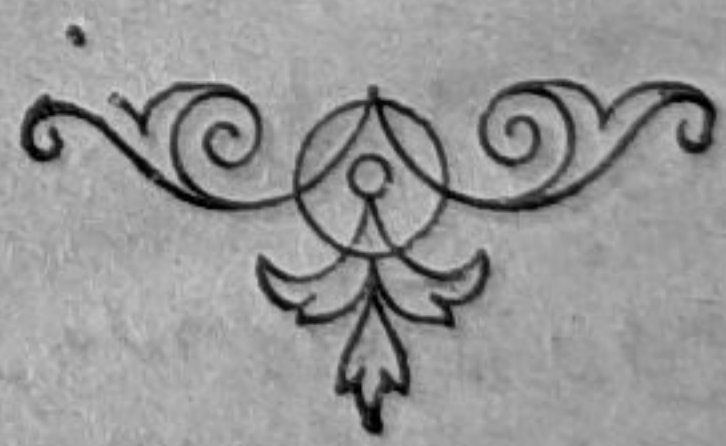
اولغان لرقە هرچ ياقشقى. شول سببلى ديانتم اهلى نڭ
 كوڭلى قراتورغان امام آلتالغان لرنڭ بوندى مەاملە-
 لرى حقتك صابرانپە بر قدر اوباغلىق ايتسە يارار ايدى
 عبد الله عثمان.

تقرىض:

اورسكى اويازى ۲نچى بر جان وولصى تەماس
 اولى امامى رحمة الله افندى، استاذى عبد الله حضرت نڭ
 ترجمە حالنى يازوب طبع ايتەر گان. رسالە گوزەل
 موجز روشدە چقەش در بو ايسە بر جان دە نشر
 ايدلگان برنچى ترجمە حال اولوب، بوڭار غە جنابلىرى
 موفق اولب، استاذى حقتى تامما ادا ايتكان. بوندىن
 صوڭ شويە علماء كرام نڭ ترجمە حالى يازوب نشر
 ايدلو عاده اولسە ايدى. معاذى

جديدلر گە دعا

حرىت ثەرسنى كوزبلە كوروبدە، وعظلامانغان تياتر
 چىلر اعلانتى. نشر ايدوچى «وقت» وباشقە غزىتە
 ناشر وخادملار يندە جانم آچوب الله تعالى دىن توفيق تېلىم.
 اگر دە توفيق قە اهل بواماسلر، عەرلرى نڭ فسقە
 بولووينى تېلىم. امام

خارجى خېلر

روس نيمس آراسىندە

غالىچ تېرەسنىك گېرمانلرنڭ توركلردن ياردەمگە
 كېلكان عسكەرلر ايلان بر گە بىزگە فارشى بولغان
 هجوملرى دوام ايتە.

غالىچ پازيتسيەلر يانڭ اوزلرنده بولو يانڭ فرستن
 بلگان نيمس لر بودائر گە ريزر فلر بىن بېك آشغلق

بله ن طاشلاواری بلنه، شهرنی مدافعه اشنی گیرمانیه لر اوز قوللارینه آغان لر، غالیچ شهری ایله نه سیننه بایتاق تورک لرده کینرله، بونده آفستریه عسکرلری آز بوتیره ده اولر هک بزنگ عسکر تجاویز بر قدر تو- قتالغان ایدی حاضر بوند بزنگ عسکر آرطنی نغلوب یینه دن تجاوز باشلاو صدنده در.

بالقان فرونتنده

سلستریه دائره سنده دونای ننگ اوک یاغنده صوغش فق دوام ایته، رومین لر طرفندن گیرمان بلغار لرننگ تجاوزلری دفع قیلنوب ۸ دانه آرودییه رومین لر قولینه قوشکان، باشقه فرونت لرده ده رومین لر موفقیت کورب ۳۷۸ لب بلین آغان لر.

بزدن بارغان یار دملر سبیلی رومین لرننگ کوکل لری اوسه لر رومین عسکرلری فرونت لرده شوندن طولای فعالیت کورساته باشلاغان لر دیب یازیله.

یونان

یونانستانده حال کوندن کون اوز گاره صوغشی احوالغه فاراغانده آننگ صوغش قه قاتناشووی قطعی درجه گه کیلگان، صوغش باشلاغانده البتة اتقاقچی لر یاغندن باشلایه چقدر.

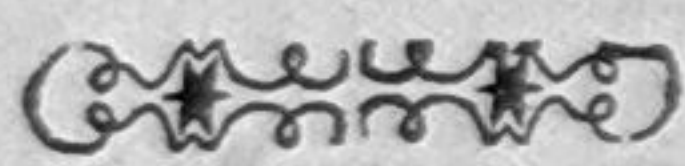
حاضر مسئله شونده فالغان اول ایك اول کم گه قارشى صوغش اعلان ایتهر گه تیوش.

طارالغان خبراره کوره اول ایك اول بلغاریه بران تور کیه گه قارشو اعلان ایته چک، بلغار لر طرفندن توتواغان سیاستده شونی بیره دیلر، حاضر بلغار لرننگ ۱۷ یاشدن ۵۰ گه قدر بولغان ایراری چیت مملکتدن چاقرله باشلاغان لر، شوننگ اوچون اوبلانه که گویتسیه ننگ ایك اول بلغار وتورک ار گه صوغش اعلان ایتهووی.

گیندینبورغ

حاضر هر فرونتده گیندینبورغ ننگ اراده سیل عسکر آلاشدرولر اجرا ایدلر باشلاغان، درست بولسه وهر دین تیره سندن بایتاق عسکرنی رومینیه طرفینه کوندرگان لر، شولوق مناسبتده باشقه فرونت لرده ده عسکر لرننگ کیمتلووی وتورلی طرفدن جینالغان عسکر لرننگ بالقان جهتیبه یونالدرلوی معلوم بولغان.

بالقان صوغش لرنده گیرمان و طرفدارلری موفقیت کوره آلماسه لر استانبول بیرلین بولی کیسلوننگ گیرمانیه سیاسی هم اقتصادی جهندنک محاصره گه قالووی احتمال توتیله.

اورنبورغ خبرلری

یا شاکا امام

ایشتلد کینه کوره ۶ نچی محله گه علیم حضرت دولتشین یانینه اماملقغه ع-علیم حضرت مدرسه سی معلم لرنندن طاهر اسملی کشینی اماملقغه تعیین ایتمه کچی بولالر.

درست بولسه مدرسه حسینیه اداره سی ده بوندن صوگ ۲۴۰۰ صوم وظیفه بر ابر نه شوشی معلم نظار تنه طابشرله چق ایکان، خبر.

محرری علام الدین خان اسلامف .

Редакторъ Г. Ханъ-Ислямовъ.

ناشری محمدولی بن عبدالغنی حسینف .

Издатель Мухамедвалий Хусайновъ

Тип. журнала "Динъ ва Магишетъ", Оренбургъ

۱۹۱۶ نچی یل اوچون

دوامی

دینی، ادبی، علمی سیاسی و اقتصادی «دین و معیشت» مجله سینه آبونه دفتری آچلادی. «دین و معیشت» مجله سی اوتکان سنه لرده ای اهل قلم نك اشتراکی ایله، اولده ئی بک وک هفته گه بر، بلغه ۵۰ نسخه نشر اولنوب، محترم دینمز و آنک اهلنی حمایه یولنده دوام آیته چک.

«دین و معیشت» مجله سنده اولگی سنه لرده ئی مشتملر طرقدن صور الغان علمی دینی و فقهی مسئله لرگه شرع شریفگه موافق جوابلر بیرله چک در (مجله نك باصیله باشلاغان کونندن شوشی کونگه قدر ۳۰۰۰ دن زیاده مسئله صورالوب، بار سینغده شرع شریفگه موافق جواب بیرلشدر.) «دین و معیشت» مجله سی وطنز نك مشهور و مقدر عالملری طرفندن یازلغان دینی و ادبی مقاله لری ایله زینت لنوی ایله بر ابر، آنده عرض شخصیده دن عاری اهل سنت و الجماعت مذهبنی ترویج ایله یازلغان باشقه مقاله لر هم درج ایتله چکلر در.

«دین و معیشت» مجله سنده بویل دینی و ادبی مقاله لردن باشقه اورننك یتوبنه قاراب اقتصادی، طبی و اول خواجه لغنه دائر مقاله لرهم درج ایتله چکلر در. «دین و معیشت» مجله سی اوزینك ۸ یللق دوامنده، هربر مسلمان عائله سی اوچون کیره کلی مجله ایدکن بیک بخش بلدردی. شوگا کوره اول مسلمانلر آراسنده کوب تارالورغه تیوشلی: آنی اولکانلر اوقوب دینی معلوماتلرون آرتدراچقلر، یاشلر اوقوب روحلرینه و آخر تلسری اوچون فائده لی آزق آلاچقلر.

«دین و معیشت» مجله سینه مشهور عالملرمنز، امام و مدرس لرمنز همده مالارمنز قاتناشالر

۱۹۱۶ سنه اوچون

آبونه حقی

اورنبورغ وچیت شهر لرگه:

بلغه ۵ سوم ۵۰

بارطی بلغه ۳ سوم

۳- آبه- ۱ سوم ۵۰

خط، پیریؤود همده پاصیلکلر اوچون ادریس:

«Динъ ва Магшеть» Контора журн.

Оренбургъ, Магшеть. تبلیگرام اوچون:

یلندن کیم گه یازلماوچی شا کردارگه ۵ سوم

۱۹۱۶ سنه دوامی اوچون آبونه دفتری آچق